

Varbergs Flugfiskeklubb
C/o Kjell Johansson
Östra Derome 46
432 68 VEDDIGE

REMISSYTTRANDE

2019-04-05

Ansökan om tillstånd för odling av lax i havet väster om Ustö och nordväst om Balgö utanför Bua, Varbergs kommun

Bo Wollter, Maritima Odlingståget, Bua har inkommit med en ansökan om tillstånd för odling av lax i havsbaserade odlingssystem. Odlingarna är tänkta att placeras i två rektangulära områden utanför Bua, ett strax väster om Ustö söder om Kungsbackafjorden ca 1000m x 2600m samt ett område nordväst om Balgö norr om Klåback 1300m x 2200m.

Enligt sjökortet är djupet på det norra området utanför Ustö är ca 28–29 m och vid det södra området nordväst om Balgö 15-22m, båda med sandig botten.

Positioner för varje hörn är enligt ansökan

Syd Kungsbackafjorden:

1. N 57.18.40 O 12.01.00
2. N 57.18.40 O 12.02.00
3. N.57.17.00 O 12.02.00
4. N 57.17.00 O 12.01.00

Norr Klåback:

1. N 57.11.40 O 12.04.20
2. N 57.11.40 O 12.05.50
3. N 57.10.20 O 12.05.50
4. N 57.10.20 O 12.04.18

Varbergs Flugfiskeklubb motsätter sig, odling av lax i havet enl. ovan ansökan. Om detta kommer till stånd får det förödande konsekvenser på det marina livet i havet och kustfisket.

Kasseodling innebär att:

- 1) närsalttillförsel till havet ökar,
- 2) ökad risk för spridning av sjukdomar och parasiter ökar,
- 3) kemikalier sprids,
- 4) att odlad fisk ibland rymmer från kassarna och stör vildbestånd,
- 5) att marina resurser behövs för att föda och vårda den odlade fisken.

Problemen 1-4 handlar om att man placerar odlingarna fritt i havet. Matfiskodling kommer inte att bli en ekologiskt ansvarig näringsgren förrän odlingen sker i slutna system på land och i hälsokontrollerade odlingar. Till de slutna vattenbruksmetoderna hör **RAS** (recycling aquaculture system). Anläggningarna är vanligen placerade på land. Nackdelarna är att investerings- driftkostnaderna är högre än för en kasseodling där våra hav, sjöar och vattendrag får stå för vattenförsörjning, rening av avloppsvattnet och vi alla gemensamt får ta de ekologiska riskerna. Med tanke på riskerna för de redan hårt ansträngda fiskbestånden och miljön i Kattegatt kan inte kasseodling i havet tillåtas.

Vi exemplifierar nedan några av de problem som uppstått i andra områden av kasseodling av laxfiskar;

- 1) I Ströms Vattudal, Jämtland, odlas årligen mer än 3000 ton fisk. Där har halten av total-fosfor under en fem-årsperiod ökat från ca 3 mikrogram per liter ($\mu\text{g/l}$) till över 7 $\mu\text{g/l}$, således har mer än en fördubbling skett. Enligt EU:s Vattendirektiv och Havsmiljödirektiv får man inte försämra den ekologiska statusen för ett vatten. Att öka utsläppen av kväve, fosfor och organiskt material är ett hot mot ett redan ansträngt hav. Det går stick i stäv mot samhällets och olika näringars ansträngningar för att minska närsalttillförseln till havet.
- 2) Sjukdomsutbrott i fiskodlingar är en förhållandevis vanlig förekomst eftersom fisken går tätt och lever under stress. Havsöringbestånd i Norge och Skottland har gått starkt tillbaka på grund av spridning av laxlus (*Lepeophtheirus salmonis*). Det är en yttre parasit som når stora tätheter i laxodlingarna där ju många värdfiskar hålls samlade. Det finns även risk för spridning av sjukdomar och man bör veta att regnbågsodlingar i kassar utanför Göteborg fått stängas på grund av att det varit smittokälla för IPN-virus (<https://www.sva.se/djurhalsa/epizootier/infektios-pankreasnekros-ipn>) som hotar laxfiskars förnygring. Det finns även risk för att en virussjukdom (infektiös laxanemi (ILA/ISA)), som vi inte har i Sverige idag kommer att komma hit och få fäste. Den finns närmast i Stavanger i Norge.
- 3) Det används flera medikamenter för att hålla lax i odlingar friska. Detta är naturligtvis inte utan risker för miljön. I Rogaland i Norge har räkbestånd försvunnit i flera fjordar på grund av dessa medikamenter (<http://fiske.zaramis.se/2014/10/05/fiskodling-slar-ut-rakbestand/>). Speciellt mot laxlus har man använt medikamenter (pyretroider, azametifos, emamektinbensoat, diflubensuroner och väteperoxid) som inte är artspecifika utan slår på flera andra djur.
- 4) Odling i stor skala innebär att odlad fisk ibland rymmer från kassarna. Endera i samband med skador på näten eller i samband med hantering. Även om de odlade fiskarna i stor utsträckning är dåliga på att tillgodogöra sig naturföda, "tar de plats" i sjön fysiskt och kan, om de blir alltför många, tränga undan den vilda fisken från lek-, uppväxt- och födoområden. ***På ett så exponerat läge som föreslås i denna ansökan är risken stor att stormar höst och vinter gör att kassarna havererar.*** De då frisläppta laxarna innebär ett hot mot de vilda fiskbestånden. I Norge, med en omfattande odling av lax i öppna system, är rymningar vi haverier av kassar vanliga och man har visat att 2/3 av de norska vildlaxbestånden påverkats genetiskt av odlad lax (Heino m fl 2015; Aquaculture environment interactions, vol 6). En sådan påverkan vore speciellt riskabel på svenska västkusten där de 24 laxbestånden generellt är små. Små bestånd är mer känsliga för överföring (introgression) av gener för odlad lax. En enda rymning kan ha en katastrofal inverkan på vildlax i mindre år.

Till detta kan då läggas att de svenska bestånden av Atlantlax generellt anses vara precis på gränsen av biologiskt säkra nivåer (ICES WGNAS, report 2018). All form av ytterligare störning kan innebära att produktionen av vildlax hotas.

- 5) De odlade fiskarna måste ha mat. Maten hämtas till stor del från havet och utgörs av fiskmjöl och fiskolja. Man har börjat blanda in vegetabilier i fodret, men minst 50 procent är fortfarande från vild fisk. Frågan är om våra fiskbestånd i havet påverkas av uttaget? I Atlanten odlas idag 1 200 000 ton lax, medan det samtidigt fångas cirka 9 000 ton vild lax, matfiskproduktionen är alltså över 100 gånger större än fisket. En odlad fisk konverterar föda till muskelmassa betydligt effektivare än en vild fisk, men ändå kan man inse att odlad lax konkurrerar med vild fisk om maten i havet. Laxodlingsindustrin påverkar även andra bestånd av fisk genom att de används för att minska behovet av medikamenter mot laxlus. Läppfiskar fiskas idag kommersiellt på svenska västkusten för att släppas ut i kasseodlingar där de ska äta bort laxlus från den odlade laxen. En lovvärd biologisk bekämpningsmetod som dock innebär en ansträngning av miljön i alla fall.

Kassodling = Kass odling!

Med vänliga hälsningar

Kjell Johansson/Ordf.